

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
викладачів та фахівців-практиків*

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

та
*XIV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів – 2024

Голова:	ПОПОВИЧ Василь – т.в.о. проректора з науково-дослідної роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД), доктор технічних наук, професор АЗОКОВСЬКИЙ Олександр – ректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор.
Заступник голови:	ДАШКОВСЬКА Олена – старший науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення підвищення якості освіти, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, кандидат хімічних наук, доцент; МАТВІЙЧУК Дмитро – головний редактор ТОВ «Редакція журналу «Охорона праці»; МЕНЬШИКОВА Ольга – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент
Члени оргкомітету:	БЕЛКОВ Анатолій – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності, Державний вищий навчальний заклад «Дніпродзержинська державна академія будівництва та архітектури», доктор технічних наук, професор; ГОЛНЬКО Василь – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (НТУ «ДП»), доктор технічних наук, професор; ГОРНОСТАЙ Орислава – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; ІЛЬЧИШИН Ярослав – викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат педагогічних наук; КОБИЛКІН Дмитро – голова ради молодих вчених ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; МАРИЧ Володимир – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; МІРУС Олександр – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат хімічних наук, доцент; НАГУРСЬКИЙ Олег – завідувач кафедри цивільної безпеки, Національний університет «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор; СТАНІСЛАВЧУК Оксана – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; ТЕЛЕТІНА Галина – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат медичних наук, доцент; ФЕДОРЧУК-МОРОЗ Валентина – завідувач кафедри цивільної безпеки, Луцький національний технічний університет, кандидат технічних наук, доцент; ЧЕБЕРЯЧКО Сергій – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки, НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; ЯВОРСЬКА Олена – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки, НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент; ЯРЕМКО Зіновій – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності, Львівський національний університет ім. І.Франка, доктор хімічних наук, професор. РАДА КУРСАНТСЬКОГО ТА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЛДУ БЖД

<p>ОРГАНІЗАТОРИ</p> <p>ВИДАВЕЦЬ</p> <p>Друк</p> <p>Технічний редактор та відповідальний за друк</p> <p>АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:</p> <p>Контактні телефони:</p>	<p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Інститут модернізації змісту освіти МОН України Науково-виробничий журнал «Охорона праці» Львівський національний університет імені Івана Франка Національний університет «Львівська політехніка» Луцький національний технічний університет</p> <p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності</p> <p>Назарій ПЕТРОЛЮК</p> <p>Орислава ГОРНОСТАЙ Оксана СТАНСЛАВЧУК</p> <p>ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007</p> <p>(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88</p>
<p>Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: 36. наук. праць IV Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків та XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2024. – 238 с.</p> <p>Збірник сформовано за науковими матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».</p> <p>Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:</p> <p>Секція 1. „ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА Перспективи розвитку напряму “Охорона праці” в сфері освіти. Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці». Формування ризик-орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств системи управління охороною праці. Оцінка ризиків. Практичний досвід з охорони праці на підприємствах.</p> <p>Секція 2. „ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ ” Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охороною праці і промисловою безпекою. Профілактика виробничого травматизму. Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників. Забезпечення безпеки і гігієни праці у підрозділах силових та спеціальних структур. Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки. Культура та психологія праці.</p> <p style="text-align: right;">© ЛДУ БЖД, 2024</p>	
<p>Здано в набір 01.05.2024. Підписано до друку 07.05.2024. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 14,9. Гарнітура Times New Roman. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@dns.gov.ua</p>	<p>За точністю наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.</p>

<i>Кунинець С.А., Тимошук С.В.</i> МОБІЛЬНИЙ ЗАСТОСУНОК, ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ПРИ ОБСЛУГОВУВАННІ КОМП'ЮТЕРІВ.....	121
<i>Лепех Олена, Чемерис Світлана, Станіславчук О.В.</i> ЗАХОДИ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКУ ТРАВМУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ НА БУДІВЕЛЬНИХ ПЛОЩАДКАХ	123
<i>Мазурок Вікторія, Шмігель Владислав, Горностай О.Б.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ШКІДЛИВИХ ВИРОБНИЧИХ ЧИННИКІВ, ЯКІ ВПЛИВАТИМУТЬ НА ПРАЦІВНИКІВ МАНІКЮРНОГО КАБІНЕТУ...	125
<i>Мельник А. А., Марич В. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО (НАДЗВИЧАЙНОГО) СТАНУ В УКРАЇНІ.....	128
<i>Мельник М.Я, Рудик Ю.І.</i> ЩОДО ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ СПІВРОБІТНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЇХ АНАЛІЗ.....	131
<i>Мякишин В. Є. , Колошко Ю.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТРЕНІНГІВ З ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ТА НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ.....	134
<i>Ніцай В.В., Олійник В.С., Телегіна Г.В</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБІТ ІЗ РОЗМІНУВАННЯ В СИСТЕМІ ДСНС УКРАЇНИ.....	135
<i>Орешко К.Ф., Курепін В.М</i> ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДОМЕДИЧНІЙ ДОПОМОЗІ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ.....	137
<i>Павлик А.О., Шахвета С.В., Шароватова О.П.</i> РІЗНОМАНІТНІСТЬ ТА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ: ВІД ТРЕНДУ ДО ПОВСЯКДЕННЯ.....	139
<i>Петрів Надія, Телегіна Г.В.</i> РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ КОНТУЗІЇ ГОЛОВНОГО МОЗКУ	141

3. Все про манікюр. URL: <https://www.manicure.uz.ua/tsikavo/berezhit-zdorovia-maistru-manikiuru>

УДК 6.61.614.8

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО (НАДЗВИЧАЙНОГО) СТАНУ В УКРАЇНІ

Мельник А. А.

Марич В. М., к.т.н., доцент, старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Чинне законодавство зобов'язує розслідувати нещасні випадки, що стаються на підприємствах, в установах та організаціях. Розслідування проводиться згідно з вимогами порядку, норми якого періодично змінюються відповідно до потреб часу.

Відповідно до постанови № 59, серед інших змін, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 337 Порядок розслідування та документування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві (від 17 квітня 2019 р.) розділ «Порядок розслідування справ про нещасні випадки під час дії правового режиму воєнного (надзвичайного) стану в Україні та окремих її регіонах» [1].

Відтепер для нещасних випадків на виробництві внаслідок бойових дій діятиме спрощений механізм.

Так, роботодавці мають один повний день, щоб подати інформацію про нещасний випадок, а також можуть зробити це електронною поштою.

Для порівняння: менеджерам зазвичай дається дві години на повідомлення (через засіб зв'язку) і один день на надсилання повідомлень на папері.

Якщо нещасний випадок має тяжкі наслідки для потерпілого, включно з можливою інвалідністю, його розслідує комісія Корпорації. Якщо роботодавець не може створити таку комісію та забезпечити проведення розслідування нещасного випадку, це здійснюється відповідним регіональним управлінням Держпраці України за місцем нещасного випадку або за місцем підприємства [2]. Доповнення повинні діяти на всій території України через введення воєнного стану, але ці зміни описують розслідування нещасних випадків, що сталися в районі бойових дій.

Тобто, якщо аварія сталася в зоні бойових дій (вся або частина Донецької, Харківської, Дніпропетровської, Луганської, Запорізької, Херсонської,

Миколаївської, Сумської, Чернігівської областей), можна точно не погоджувати розслідування з Держпраці, а якщо деінде – краще погодити [3].

Зокрема, зміни встановлюють, що нещасні випадки, що сталися з працівниками внаслідок воєнних (бойових) дій (бомбардування, ракетно-артилерійського обстрілу, освоєння території чи майна, захопленням в полон, інших протиправних дій, великомасштабних терористичних актів, пов'язаних із загибеллю людей або руйнуванням об'єктів особливого значення), підлягають спеціальному розслідуванню незалежно від ступеня важкості ушкодження. Розслідування таких випадків проводяться за місцем події. У таких випадках експертиза на наявність алкоголю, наркотиків, ступінь сп'яніння в організмі потерпілого, не проводиться [4].

Розслідування нещасних випадків, які сталися в районі бойових дій в умовах, не охоплених бойовими діями, все одно проводиться комісією підприємств або державних органів залежно від результату аварії. Проте розслідування нещасних випадків із тяжкими наслідками, у тому числі нещасних випадків із загрозою травмування, проводиться комісією підприємства без відповідного письмового наказу Держпраці.

Термін розслідування може бути продовжений без узгодження з територіальним органом Держпраці. Роботодавці, потерпілі (члени сімей потерпілих або уповноважені ними особи), а також агенції та організації, залучені їх представниками, можуть відреагувати на рішення робочої групи щодо висновків Державного департаменту зайнятості або іншого державного органу. Можна подати скаргу в суд. Відповідно роботодавець повинен надіслати документ розслідування до державного департаменту праці на місці нещасного випадку та його компетентного органу протягом трьох робочих днів після його завершення.

Акт за формою Н-1 буде надано потерпілому, його родині або уповноваженій ним особі разом із документами. У разі відсутності у роботодавця можливості підготувати матеріал спеціального розслідування та надіслати його за адресою, визначеною цією статтею порядку, таке завдання покладатиметься на територіальний орган Держпраці, який утворив комітет.

Протягом трьох робочих днів після заповнення досьє компанія повинна надіслати його на таку адресу:

1. Державна служба зайнятості та її уповноважений орган на місці нещасного випадку;
2. До уповноваженого органу Пенсійного фонду України за місцем реєстрації підприємства;
3. Повідомити органу національної поліції у разі нещасного випадку з тяжкими або смертельними наслідками, смерті працівника;
4. До вищої профспілкової організації або місцевого об'єднання проф-

спілок;

5. Іншим компаніям, які беруть участь у розслідуванні [5].

Розслідування масових інцидентів У цьому випадку є два варіанти розвитку інциденту:

1) Якщо в результаті аварії загинуло 2-4 людини, це буде розслідувати спеціальна комісія, створена місцевим муніципалітетом Управління Держпраці.

2) Якщо внаслідок нещасного випадку постраждало десять і більше осіб або загинуло п'ять і більше осіб, створюється спеціальна комісія безпосередньо при Державному відділі зайнятості.

Отже, склад спеціальної комісії формується за спрощеним порядком:

1) Посадові особи територіальних органів Держпраці України (голова комісії):

2) Представники територіальних органів Пенсійних закладів України.

3) Представник військової адміністрації (військово-цивільної адміністрації, місцевої державної адміністрації або органу місцевого самоврядування).

У разі неможливості роботодавця підготувати та надіслати документи для спеціального розслідування, це завдання покладається на відповідний орган Держпраці, який утворив комісію.

Спеціальний комітет з розслідування нещасних випадків, що сталися внаслідок військових (бойових) дій, зобов'язаний, серед іншого:

- провести нараду у відповідному приміщенні або скористатись телеконференцією (віддалене розташування), щоб обговорити інцидент;

- дослідити місце, де стався нещасний випадок (якщо можливо) і підготувати відповідний звіт. Якщо Комісія у зв'язку з бойовими діями не має доступу на територію підприємства (установи, організації), такий протокол складається на підставі акта, складеного роботодавцем у довільній формі;

- отримувати заяви та записувати їх у письмовій формі, особливо використовуючи доступні засоби зв'язку;

- ознайомитися з наявними документами й матеріалами та за необхідності подати відповідні запити в письмовій або електронній формі для отримання необхідної інформації та документів щодо потерпілого та обставин нещасного випадку [6].

У підсумку, можна сказати, що розслідування нещасних випадків у період воєнного або надзвичайного стану в Україні або на її окремих територіях є складною та важливою задачею для владних органів та правоохоронних структур. Особливості таких розслідувань визначаються не лише різноманітністю обставин та причин нещасних випадків, але й специфікою воєнного чи надзвичайного стану, що створює надзвичайні умови для діяль-

ності органів правопорядку та рятувальних служб. Попри складнощі, ефективне розслідування таких подій є ключовим для забезпечення правосуддя, встановлення винних та запобігання подібним ситуаціям у майбутньому.

Це вимагає від владних структур інтенсивної співпраці, а також постійного вдосконалення законодавства, що регулює цю сферу. Забезпечення безпеки та захисту прав громадян у період воєнного або надзвичайного стану є найвищим пріоритетом держави. Лише взаємодія всіх зацікавлених сторін, систематична робота та впровадження передових практик можуть гарантувати успішне вирішення цієї складної проблеми.

Список використаних джерел:

1. Охорона праці і пожежна безпека. Нещасний випадок стався внаслідок воєнних дій. Процедура розслідування. URL: <https://oppb.com.ua/articles/neshhasnyj-vypadok-stavsyavna-slidok-voyennyh-dij-protsedura-rozsliduvannya>

2. Юридична газета online. Нещасні випадки на виробництві: для кого спрощено процедуру. URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/neshchasni-vipadki-na-virobnictvi-dlya-kogo-sproshcheno-proceduru.html>

3. racio.ua. Розслідування нещасних випадків: що змінилося під час війни. URL: <https://racio.ua/rozsliduvannya-neshasnykh-vypadkiv-sho-zminylosya-pid-chas-vijny/>.

4. Gov.ua. Фахівцями відділу гігієни праці та атестації робочих місць за умовами праці здійснено інформаційне відвідування, на тему: «Особливості розслідування нещасних випадків в період дії правового режиму воєнного стану». URL: <https://smu.dsp.gov.ua/news/fakhivtsiamy-viddiluvigiyenypratsi-ta-atestatsii-robochykh-mists-za-umovamy-pratsi-zdiisнено-informatsiine-vidviduvannya-holovnoho-upravlinnia-pensiinoho-fondu-ukrainy-v-donetskii-oblasti-na-temu-os/>

5. zn-otg.gov.ua. Особливості розслідування нещасних випадків на виробництві у період дії воєнного стану в Україні. URL: <https://zn-otg.gov.ua/news/1711288947/>.

6. Печерська районна в місті Києві державна адміністрація. Особливості розслідування нещасних випадків в період дії правового режиму воєнного стану. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Нещасний_випадок_на_виробництві.